

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

**Będzie się liczył
każdy głos**
| s. 4

**Międzywojnie
widziane z jednej strony**
| s. 5

**Lewandowski w gronie
faworytów do »Złotej Piłki«**
| s. 8

Tydzień w Londynie. Za »free«!

WYDARZENIE: Wielka Brytania, Austria, Francja – te miejsca będą mieli okazję zobaczyć w tym roku szkolnym uczniowie naszych szkół. Ministerstwo Szkolnictwa w ramach finansowanego z UE tzw. „naboru 56” przeznaczyło niewiarygodną sumę 1,6 miliarda koron na wyjazdy zagraniczne uczniów oraz szkolenia nauczycieli. Z tej ciekawej oferty skorzysta także kilkuset uczniów szkół z polskim językiem nauczania. Kilka naszych placówek już zresztą wróciło z zagranicznych wojaży.

– Było wspaniale, wróciliśmy pełni wrażeń – relacjonuje nauczycielka z jabłonkowskiej podstawówki, Michaela Puczk. W ubiegłym tygodniu razem z 55 uczniami klas 8. i 9. oraz pozostałymi opiekunami wróciła z Londynu. – Była to świetna okazja do spotkania z językiem angielskim i kulturą brytyjską. Londyn, zabytkowe, a równocześnie nowoczesne miasto, zrobił na nas ogromne wrażenie. Obejrzelśmy najważniejsze zabytki stolicy, uczniowie mieli też lekcje języka angielskiego. Mieszkaliśmy u miejscowych rodzin, więc uczniowie mogli zetknąć się z codziennym życiem Anglików i ze swoimi rówieśnikami – opowiada Puczk. Podobnie wyglądały wyjazdy pozostałych szkół: uczniów zakwaterowano u rodzin, a oprócz zwiedzania i poznawania angielskiej kultury ważnym punktem programu były lekcje angielskiego. Z Su-

Fot. ARC PSP Jabłonków

Uczniowie podstawówki w Jabłonkowie w Westminster.

chej Górnej do Anglii wyjechało 20 uczniów – mieszkali w nadmorskim Brighton, a następnie w Londynie. Czeski Cieszyn na Wyspy wysłał natomiast 20 uczniów, a Karwina 42 osoby. W tej chwili w brytyjskiej stolicy przebywa 25 uczniów podstawówki w Wędrzynie, którzy wyruszyli w drogę w poniedziałek. Jutro z Austrii wracają z kolei nasi gimnazjaliści – wcześniej ich kole-dzy byli już w Anglii i Francji. Na wyjazdy do Londynu i Wiednia szykują się jeszcze podstawówki z Trzyńca, Bystrzycy i Gnojnika.

Chociaż niektóre z naszych szkół regularnie organizują dla uczniów wyjazdy za granicę, m.in. właśnie do Londynu, tym razem chodzi o opłacony w stu procentach projekt, do którego szkoła i rodzice nie muszą dokładać ani korony, oczywiście oprócz kieszonkowego dla dzieci. W dodatku naprawdę szczodre fundusze (dotacje wynoszące nawet do 1 mln koron na jeden projekt) pozwalają na wysłanie za granicę dużej grupy dzieci.

Uczniowie i nauczyciele, którzy wrócili już z Londynu, są pełni wrażeń. – Ten wyjazd na pewno uczniom bardzo pomógł. Program był interesujący, a przede wszystkim każdego dnia mieliśmy do czynienia z żywym językiem angielskim. Na początku niektórzy trochę się bali, jak się dogadają, ale po dwóch, trzech dniach nie było z tym już problemu – mówi anglistka z polskiej podstawówki we Frysztacie, Renata Słowik. Jednak – jak to zwykle bywa – zagraniczne wyjazdy nie obyły się bez problemów. Większość szkół zdecydowała się skorzystać z usług biur podróży, które zorganizowały im cały wyjazd i zaplanowały program. Niektóre placówki narzekały na zbyt skromne wyżywienie lub niekompetentnego przewodnika.

Dzięki funduszom z ministerialnego projektu na specjalne szkolenia wyjechali też lub dopiero wyjadą nauczyciele naszych szkół. Z dwutygodniowego pobytu w Wiedniu wróciła już dwójka pedagogów z podstawówki w Wędrzynie – w

Austrii brali udział w tzw. „shadowingu”, czyli pobycie pedagogów w zagranicznej szkole, mającym na celu przyjrzenie się tamtejszym warunkom i metodom nauczania. – Braliśmy udział w lekcjach i mogliśmy obserwować, jak nauczyciele prowadzą zajęcia, czasami także włączaliśmy się w dyskusję. Co ciekawe, szkoła, w której byliśmy, to placówka trójjęzyczna, a lekcje prowadzone są tam w językach niemieckim, czeskim i słowackim – relacjonuje dwutygodniowy pobyt w Austrii nauczycielka Halina Veit-Podola, która uczy m.in. języka niemieckiego. Swoich nauczycieli za granicę wysłał też na przykład placówka w Bystrzycy czy Jabłonkowie. Szkoły – przede wszystkim małych klasówek, ponieważ starsi woleli wydać unijne fundusze na zagraniczne wyjazdy – wykorzystywały pieniądze z projektów także na rozwój czytelnictwa i organizowanie warsztatów czytelnicy.

ZDARZYŁO SIĘ

KOREAŃCZYK WYGRAŁ KONKURS CHOPINOWSKI

Seong-Jin Cho z Korei Południowej wygrał XVII Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina. W finale zmierzyło się dziesięciu młodych pianistów z całego świata. Polskę reprezentował Szymon Nehring. Przesłuchania finałowe trwały od 18 do 20 października. Po kilkugodzinnych obradach jury konkursowe pod kierownictwem prof. Katarzyny Popowej-Zydroń przyznało główną nagrodę Seong-Jin Cho, reprezentującemu Koreę Południową. Werdykt, krótko przed godziną pierwszą w nocy z wtorku na środę, ogłosił w warszawskiej Filharmonii Narodowej dyrektor Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina, Artur Szklener, w towarzystwie ministra kultury i dziedzictwa narodowego, prof. Małgorzaty Omilanowskiej. Drugą nagrodę zdobył kanadyjski pianista Charles Richard-Hamelin, trzecią Amerykanka Kate Liu, czwartą – Eric Lu ze Stanów Zjednoczonych. Piąte miejsce zajął Kanadyjczyk Ying (Tony) Yang, a szóste rosyjski pianista Dmitry Shishkin. Dodatkowo przyznano wyróżnienia, które otrzymali Aljosa Jurinić (Chorwacja), Aimi Kobayashi (Japonia), Szymon Nehring (Polska) i Georgijs Osokins (Łotwa). Jak przyznał zwycięzca, o wystartowaniu w Konkursie Chopinowskim marzył, odkąd skończył 11 lat. – Najtrudniejsze dla mnie były etapy pierwszy, drugi i trzeci. W finale nie byłam już tak zdenerwowana, nie wiem dlaczego. W pierwszym etapie byłem natomiast tak spięty, że nie pamiętałem nawet, jak zagrałem. – dodał. Przesłuchania tegorocznej edycji Konkursu Chopinowskiego rozpoczęły się 3 października w warszawskiej Filharmonii Narodowej. Wzięło w nich udział 78 pianistów z 20 krajów, w tym 14 reprezentantów Polski. Dziś w Filharmonii Narodowej w Warszawie odbędzie się drugi koncert laureatów konkursu. (wik)

POGODA

czwartek

piątek

dzień: 8 do 10 °C
noc: 7 do 6 °C
wiatr: 1-2 m/s

dzień: 9 do 11 °C
noc: 8 do 7 °C
wiatr: 4-5 m/s

KRÓTKO

SZUKAJĄ
DYREKTORA

JABŁONKÓW (kor) – Miejscowi radni chcieliby 1 stycznia otworzyć nową instytucję – Miejski Ośrodek Kultury i Informacji. Jego zadaniem ma być koordynowanie pracy Biblioteki Miejskiej, kina, Centrum Informacji Turystycznej, organizowanie miejskich imprez kulturalnych, towarzyskich i sportowych oraz promowanie miasta. Jak na razie ogłoszono konkurs na stanowisko dyrektora nowej instytucji. Zgłoszenia należy składać w ratuszu do 2 listopada.

* * *

FILM DLA
SENIORÓW

CZESKI CIESZYN (kor) – Włodarze postanowili od września raz w miesiącu zapraszać seniorów i posiadaczy legitymacji osoby niepełnosprawnej do kina Central na specjalnie przeznaczony dla nich tańszy seans filmowy. Kupując bilet seniorzy i jedna osoba im towarzysząca muszą wyłożyć na wejściówkę 50 koron. W ubiegłym miesiącu seniorzy obejrzeli film „Život je život” z Ondřejem Vetchým w roli głównej. W październiku natomiast – w najbliższy czwartek o godz. 10.00 – będzie to film „Náhradní péče” z Bolkiem Polivką.

* * *

NOWA »ZEBRA«

GRÓDEK (kor) – Bezpieczniej będą mogli przejść przez jezdnię pasażerowie autobusów, którzy przyjadą na przystanek w samym centrum wioski. Ma tam powstać nowa „zebra”. Pierwotnie radni wprawdzie rozważali możliwość wybudowania w Gródku aż trzech nowych przejść dla pieszych, po konsultacji z Policją RC uznali jednak, że byłoby ich za dużo.

Częściowo
bez wody

Część mieszkańców Bukowca boryka się z brakiem pitnej wody. Chodzi o około czterystu z niespełna 1400 bukowian, mieszkających głównie w dolnej części wioski. Z powodu trwającej od kilkunastu tygodni suszy wyschł jeden z głównych zbiorników we wsi. Z pomocą musiała przyjść spółka Północnomorawskie Wodociągi i Kanalizacje, której cysterny od ubiegłego czwartku zaopatrują Bukowiec w wodę do picia. Zbiornik udało się wprawdzie częściowo napełnić z odwiertu przeprowadzonego w roku ubiegłym w osadzie Kempa, wodę z niego można jednak na razie stosować wyłącznie jako użytkową. Włodarze wioski czekają bowiem na razie na wyniki analizy, dzięki której można by wodę uznać za zdatną do picia. Wyniki powinny być znane na początku przyszłego tygodnia. Do tego czasu nie można jej uznać za pitną i mieszkańcy 114 domów rodzinnych będą musieli korzystać z wody z cystern, które przyjeżdżają do wsi codziennie rano i wieczorem – poinformowała wójt Bukowca, Monika Czepczorová.

(kor)

Wtorkowe wycieczki dobiegły końca

Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

Podsumowanie odbyło się w Bystrzycy.

Sezon wtorkowych wycieczek Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Sportowego „Beskid Śląski” dobiegł końca. Korzystając z faktu, że termin zakończenia sezonu przypadł na wtorek, kierownictwo zdecydowało, by spotkanie w Bystrzycy było zarazem Nadzwyczajnym Zebraniem Członkowskim.

Powodem jego zwołania był nowy Kodeks Cywilny. Wymaga on przeprowadzenia odpowiednich zmian w statucie „BŚ”. Ze względu na zbyt małą liczbę członków, zmian statutu nie uchwalono. – Nowy Kodeks Cywilny w takim przypadku daje nam drugą możliwość, by zwołać z kolei zebranie zastępcze, na którym – w świetle przepisów – dla przeprowadzenia zmian wystarczy, by większość obecnych głosowała na „tak”

– mówił Karol Śliż, sekretarz organizacji. Kolejne zebranie będzie miało miejsce 14 listopada w wędryńskiej „Czytelni”.

Na wtorkowym podsumowaniu sezonu można było poznać ciekawe zestawienia. – W roku 2015 wycieczek było piętnaście, plus wycieczka do fabryki Hyundaia w Noszowicach. W sumie we wtorkowych wycieczkach udział wzięło 427 uczestników, z czego 397 było członkami „Beskidu Śląskiego” – zdawał relację Karol Macura, kierownik sekcji turystycznej.

Macura wspominał również o rekordzistach. Tadeusz Farny uczestniczył w 15 wycieczkach. Za nim ex aequo drugie miejsce zajęli Anna Siekielowa i Josef Hekera, uczestnicy 13 wycieczek. (endy)

ANKIETA

Kilkoro uczestników wtorkowego spotkania zapytaliśmy o ich wspomnienia związane z wycieczkami

ERWIN OLEŚNAN
z Karwiny

Ostatnią tygodniową wycieczką, w której brałem udział, był wyjazd do Grybowa w terminie 7-13 września. W pobliżu leży przepiękna uzdrowiskowa Krynica. Bardzo sobie chwalebę malowniczo trasy turystyczne, udało się nam pogoda, nie zmokliśmy. Na głód nie narzekaliśmy, zakwaterowanie też było świetne.

STANISŁAWA KUBIENA
z Karwiny

Przy okazji tygodniowych wycieczek poznaliśmy masę różnych i ciekawych środowisk. Niedawno byliśmy w Grybowie w Polsce, w zeszłym roku gościliśmy na Szumawie. Poznaliśmy też Karkonosze i Zakopane. To są takie nasze tygodniowe wczasy, przeważnie na początek września.

W Nieborach płonął TIR

Sporo roboty mieli we wtorek strażacy z Trzyńca, którzy w Nieborach gasili do późnych godzin nocnych płonąca ciężarówkę. Samochód należący do słowackiej firmy przewoził z Polski na Ukrainę około 19 ton detergentów i żeli do prania w opakowaniach detalicznych. Kierowca

zauważył wydobywający się z silnika dym w pobliżu restauracji „U Sojki”. Próbował sam ugasić ogień, sztuka ta udała się jednak dopiero strażakom. Pożar spowodowała usterka techniczna w komorze silnika. Straty materialne oszacowano wstępnie 1,5 mln koron. (kor)

Wzorowe małżeństwo

Biskup diecezji ostrawsko-opawskiej, František Václav Lobkowicz, przyznał w piątek nagrody za szczególny wkład w życie diecezji. Wśród 27 nagrodzonych znalazły się trzy pary małżeńskie. Jedną z nich jest małżeństwo ze Stonawy, Maria i Leopold Bystroniowie, którzy zostali wyróżnieni za „przykładne życie chrześcijańskie i rodzinne w parafii”.

Bystroniowie przeżyli wspólnie 64 lata. – Co roku we wrześniu, w rocznicę ślubu, pielgrzymują do bazyliki

w Frydku-Místku, by dziękować i prosić o nowe łaski. W parafii od lat dają dobry przykład wychowania chrześcijańskiego w rodzinie oraz kultywowania tradycji religijnych. W kościele przez dziesięciolecie prowadzą modlitwę różańca, liczący 90 lat pan Leopold, dopóki dopisywało mu zdrowie, pełnił służbę kościelną. Oboje cieszą się szacunkiem nie tylko wśród parafian, ale również wśród członków wspólnoty ewangelickiej – czytamy w uzasadnieniu. (sch)

Wyższe pobory

Pracownicy sektora publicznego będą od listopada więcej zarabiać. Podwyżkę płac uchwalili w poniedziałek czeski rząd podczas wyjazdowego posiedzenia w Ujściu nad Łabą. W praktyce oznacza to, że od przyszłego miesiąca na wyższe o 3 proc. pobory mogą liczyć m.in. bibliotekarze, pracownicy usług społecznych, urzędnicy administracji państwowej, policjanci i strażacy. O 3,3 proc. wzrosną również pensje zasadnicze nauczycieli. Z kolei pracownicy służby zdrowia od stycznia mogą liczyć na 5-proc. podwyżkę.

– Projekt uwzględnia obecny i oczekiwany rozwój ekonomiczny, a równocześnie zastój w wysokości wynagrodzeń pracowników służb publicznych i administracji w latach 2008-2013 – wyjaśnia Ministerstwo Pracy i Spraw Socjalnych w materiałach, które przedstawiło rządowi.

W sprawie wzrostu wynagrodzeń

rząd doszedł do porozumienia ze związkami zawodowymi już w połowie września, by wkrótce po tym zdecydować o wydaniu z budżetu państwa na pensje dodatkowych 866 mln koron. Z tej sumy 398 mln koron zostanie przeznaczonych na pensje dla nauczycieli oraz pozostałych pracowników w szkolnictwie. Pieniądze mogą zostać wyłożone zarówno na obowiązkową część wynagrodzenia, jak i nadzwyczajne nagrody.

Podwyżki rządowe nie do końca jednak zadowolają związkowców, którzy pierwotnie optowali za 5-proc. podwyżką. Według nich, o 3 proc. miały wzrosnąć pensje w listopadzie, a o kolejne 2 proc. w styczniu. Z kolei pracownicy służby zdrowia, według założeń związków zawodowych, mieli zarabiać od stycznia aż o 10 proc. więcej.

(sch)

W Kocobędzu kolejne spotkanie Klubu 99

– Na początku było ich siedmiu, a z nich najwybitniejszym sportowcem był śp. Rudolf Łabaj. Ze względu na jego osiągnięcia wybraliśmy go na pierwszego prezesa Klubu 99 – mówił Jerzy Czap, aktualny prezes klubu. Został on założony w roku 1999, od czego pochodzi nazwa stowarzyszenia. Ostatnie spotkanie Klubu 99 miało miejsce w poniedziałek w Domu PZKO w Kocobędzu. Jego członkowie, byli sportowcy, spotykają się regularnie w trzeci poniedziałek każdego miesiąca. – Za każdym

razem zjeżdżamy się w innym miejscu. Korzystamy przede wszystkim z Domów PZKO – przyznał Tadeusz Puchała, prezes Miejscowego Koła PZKO w Karwinie-Raju. Pod kątem organizacyjnym Klub 99 działa w ramach PTTS „Beskid Śląski”.

– I kto tu jest prawdziwym sportowcem? Wszyscy przybyli tu samochodami, a jedynie ja przyjechałem z Olbrachcic rowerem – śmiał się jeden z uczestników spotkania, Eugeniusz Krupa.

(endy)

Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Spotkanie prowadził tradycyjnie Jerzy Czap.

Większe możliwości, wyższa poprzeczka

Na naukę języków obcych zwraca się dziś większą uwagę niż kiedyś, podniosła się też poprzeczka, zwłaszcza, jeśli chodzi o znajomość angielskiego. Uczniowie mają dziś również o wiele większe możliwości doskonalenia języka, zagranicznych wyjazdów i uczestniczenia w międzynarodowych projektach. O to, jak zmieniły się warunki i metodyka nauczania języków, postanowiliśmy zapytać doświadczoną anglistkę, Halinę Waclawek, nauczycielkę z polskiej podstawówki w Czeskim Cieszynie, którą wiele osób zna również jako organizatorkę międzynarodowego konkursu języka angielskiego „Enjoy Your English”.

Od jak dawna uczy pani języka angielskiego? Co się od tego czasu zmieniło w metodyce nauczania języków?

Angielskiego zaczęłam uczyć po 1989 roku. Wcześniej studiowałam historię i język rosyjski, potem zdecydowałam się też na studia języka angielskiego, którego już wcześniej się uczyłam. Od tego czasu zmieniło się w nauczaniu bardzo dużo. Przede wszystkim mamy do czynienia z nowoczesną techniką. Kiedyś ani nauczyciele, ani uczniowie nie mieli do dyspozycji komputerów, nie mówiąc o tablicach interaktywnych i wielu innych urządzeniach elektronicznych. Była tylko tablica i kreda.

Nie było też takich możliwości wyjazdów zagranicznych, jak dziś...

Jeśli chodzi o uczniów, to fak-

tycznie nie. Natomiast nauczyciele mieli takie możliwości. Kiedy uczyłam rosyjskiego, byłam na przykład na miesięcznym wyjeździe w Petersburgu, a jeszcze w trakcie studiów spędziłam pół roku w Wołgogradzie. Jednak uczniowie faktycznie nie mieli możliwości wyjazdów. Wraz z nowymi możliwościami technicznymi zmieniała się oczywiście także metodyka nauczania języków obcych. W tej chwili nie da się już tylko stanąć przed klasą, wziąć do ręki kredę i pisać. Dziś korzysta się z nowych urządzeń, co oznacza również ciągłe szkolenia – zdarza się, że uczniowie są lepsi w nowinkach niż nauczyciele.

Czy jeśli chodzi o naukę języka angielskiego, przez ostatnie 20 lat podniosła się poprzeczka?

Zdecydowanie tak. Wymagania są większe i dużo większe są wiadomości uczniów. Jak przypomnę sobie pierwsze lata, kiedy uczyłam angielskiego, to widzę, że ten poziom był zupełnie inny. Widać sporą różnicę, która pogłębiła się nawet w ostatnich latach. Od niemal dwudziestu lat organizuję konkurs języka angielskiego dla szkół „Enjoy Your English”. Kiedyś poziom na konkursie był dużo niższy, teraz musimy długo wybierać zadania, żeby nie były zbyt łatwe. Dużo dzieci uczy się też poza szkołą, chodzi do szkół językowych, na prywatne lekcje.

Są w tej chwili jakieś nowe trendy w nauczaniu języków?

Jest na przykład moda na odcho-

Halina Waclawek

dzenie od podręczników. Niedawno na szkoleniu mówiono nam o nowym trendzie w nauczaniu polegającym na tym, że w ogóle nie korzysta się z podręczników i książek. To dotyczyło jednak dzieci przedszkolnych i uczniów klas pierwszego stopnia nauczania. Według tej metody na lekcji powinno się tylko mówić, mówić i mówić, a dzieci niejako „same” się nauczą. Myślę jednak, że przy korzystaniu z tej metody rodzice nie dowiedzą się, czego dziecko się uczy, czy coś zapamiętało.

W tej chwili uczniowie mają nie tylko większe możliwości wyjazdów zagranicznych, ale również udziału w wielu międzynarodowych projektach, więc języki obce, zwłaszcza angielski, przysiadają już nie tylko na lekcjach...

Zgadza się, jest dużo okazji, by wykorzystać swój angielski. Nasza szkoła bierze udział na przykład w projekcie Edison, w ramach którego każdego roku na tydzień przyjeżdżają do nas uczniowie z różnych krajów, nawet tak odległych jak Japonia czy Indie. Goście chodzą na nasze lekcje i są zakwate-

rowani u rodzin naszych uczniów. Dla dzieci oznacza to cały tydzień mówienia po angielsku. Poza tym nawiązują przyjaźnie z rówieśnikami z zagranicy i często potem korespondują ze sobą.

To znaczy, że w dzisiejszych czasach bez znajomości języków ani rusz?

Oczywiście, że tak, a zwłaszcza bez znajomości angielskiego, bo w tej chwili jest to już naprawdę „world language”.

Rozmawiała: ELŻBIETA PRZYCZKO

ANKIETA

Uczestnicy wycieczki do Anglii opowiadają o swoim pobycie w Londynie:

**ALICJA CIENCIAŁA
PSP Czeski Cieszyn, kl. 9**

Było naprawdę fajnie, myślę, że wiele nam to dało. Mogliśmy podszlifować swój angielski, mieliśmy możliwość rozmów z rodzinami, u których mieszkaliśmy. Angielski oczywiście trochę się różnił od tego, który znamy ze szkoły, z charakterystycznym brytyjskim akcentem język brzmi jednak inaczej, czasami nawet trudno nam było zrozumieć. Trudno powiedzieć, co najbardziej podobało mi się w czasie tego tygodnia, bo wszystko było świetne. Oglądanie zabytków – Big Bena i innych ciekawych miejsc było super. Bardzo fajnie było w szkole językowej, w której mieliśmy lekcje angielskiego. W Anglii byłam pierwszy raz, wcześniej raczej nie miałam okazji wykorzystać znajomości angielskiego za granicą – może jedynie w czasie wakacji w Grecji. Bardzo lubię uczyć się angielskiego, chcę to robić nadal, może nawet pójść na anglistykę.

nicą. Rozmawiałem po angielsku z uczniami zagranicznymi, którzy przyjechali do nas do szkoły w ramach projektu. Ale w Anglii ten język jest nieco inny. Brytyjczycy bardzo szybko mówią, więc czasami miałem problem ze zrozumieniem. Najgorzej, że w szkole uczymy się gramatyki, czasów i wszystko wychodzi dobrze na sprawdzianach, a jak przyjdzie co do czego, to w praktyce człowiekowi wszystko nagle się myli. Podoba mi się angielski, chcę się go dalej uczyć.

**WERONIKA SIWEK
PSP Karwina, kl. 9**

W Anglii byłam pierwszy raz. Co mi się podobało w Londynie? Wszystko! Szczególnie pamiętam most Tower Bridge – przez szklaną podłogę widzieliśmy pod nami przepływającą rzekę i samochody jadące przez most. Wrażenie zrobiło na mnie też Londyńskie Oko, czyli London Eye (ogromna karuzela zwana potocznie „diabelskim młynem” – przyp. red.), z którego widać całe miasto. Mogliśmy spróbować angielskiego jedzenia, na przykład typowej dla Brytyjczyków ryby z frytkami, była całkiem dobra. Fajnie było też słyszeć wszędzie dookoła angielski – ten tydzień na pewno pomógł nam podszkolić język. Lubię język angielski i na pewno dalej będę się go uczyć w szkole średniej i później.

**DAWID ZIMNIOK
PSP Karwina, kl.9.**

Na mnie największe wrażenie zrobiło Londyńskie Oko, z którego jest przepiękny widok. Ciekawe było zobaczyć, jak zmieniło się Warner Bros Studio od czasu, kiedy byłem tam przed rokiem. Oprócz zwiedzania przez trzy dni mieliśmy też kilka godzin dziennie lekcje

angielskiego w szkole językowej. To oraz rozmowy w rodzinach, u których mieszkaliśmy, i słuchanie przez cały czas języka angielskiego, na pewno bardzo nam pomogło. Angolicy okazali się całkiem fajni. Cały wyjazd był super. Przez cały tydzień mieliśmy ładną pogodę – słoneczną i ciepłą, tylko ostatniego dnia była typowo angielska, mglista aura.

**FILIP KOHUT
PSP Jabłonków, kl.9**

Z zabytków, które zwiedzaliśmy, bardzo mi zapadło w pamięć London Eye. Widok z góry jest po prostu niesamowity. Fascynowało mnie, jak robiłem zdjęcia – najpierw z dołu, potem trochę wyżej, a w końcu z samej góry. Jeśli chodzi o zakwaterowanie, to mieszkaliśmy w takiej chatce w ogrodzie. Niestety z gospodarzami spędziliśmy niewiele czasu, więc nie było okazji do ćwiczenia angielskiego.

**AGATA WASZUT
PSP Jabłonków, kl.8**

Z całego pobytu w Londynie najbardziej podobało mi się zwiedzanie Muzeum Figur Woskowych, ponieważ mogłam zrobić sobie zdjęcia z takimi gwiazdami, jak choćby One Direction. Bardzo fajny też był film 4D, który był wy-

świetlany w tym muzeum. Razem z koleżanką byliśmy zakwaterowane w domu pewnej pani, która mieszkała tylko ze swoim synem. Nasza gospodyni była bardzo miła i rozmowna. To, że często z nią rozmawialiśmy, na pewno dużo mi dało, jeśli chodzi o opanowanie języka angielskiego.

**MAREK NIESŁANIK
PSP Jabłonków, kl. 8.**

Ogromne wrażenie wywarł na mnie fakt, że rzeczy, które znałem ze zdjęć i obrazków, mogłem wreszcie zobaczyć na własne oczy. Szczególnie utkwił mi w pamięci Tower of London, o którym uczyliśmy się na lekcjach języka angielskiego. A tam nagle znalazłem się w samym środku tego zamku, otoczony tą całą historią. Mieszkaliśmy razem z pięcioma innymi chłopakami w domku w ogrodzie.

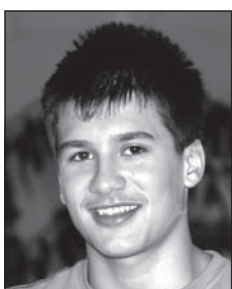
**JEREMIAŚ MACEK
PSP Jabłonków, kl. 8**

Najbardziej zwróciły moją uwagę Muzeum Figur Woskowych oraz Monument – pomnik upamiętniający wielki pożar Londynu, który miał miejsce w połowie XVII wieku, o ile dobrze pamiętam, w roku 1666. Bardzo podobało mi się to, że z góry od strony Monumentu widać było cały Londyn. Trafiłem do miłej rodziny, która z nami rozmawiała, choć nie za często. Największą trudnością okazało się to, że ciągle trzeba było porozumiewać się po angielsku. Ale dało się przyzwyczaić. (ep, endy)

**DOMINIK POŁOCZEK
PSP Czeski Cieszyn, kl. 9**

Najbardziej utkwiło mi w pamięci Muzeum Figur Woskowych. Na pewno długo nie zapomnę naszego przewodnika, który często się mylił i nie udawało nam się z nim trafić tam, gdzie chcieliśmy. Jeszcze nigdy nie miałem okazji w praktyce wykorzystać angielskiego za gra-

Zdjęcia (4): (ep)

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

Zdjęcia (4): (endy)

JAROSŁAW GOWIN, PREZES POLSKI RAZEM, DLA »GL«:

Będzie się liczył każdy głos

W ostatni piątek do Cieszyna zawitał na krótko Jarosław Gowin. Były minister sprawiedliwości i prezes Polski Razem spotkał się z mieszkańcami na Rynku, natomiast w Hotelu Liburnia zaprezentował kandydatów Polski Razem do polskiego parlamentu. Znalazł też chwilę na rozmowę z „Głosem Ludu”.

Panie ministrze, jest pan jednym z niewielu polityków z pierwszych stron polskich gazet, którzy odwiedzili w trakcie obecnej kampanii przedwyborczej Śląsk Cieszyński...

To wielki zaszczyt i prawdziwa radość, że możemy dziś spotykać się w Cieszynie. Jan Paweł II mówił, że najpiękniejszą tradycją Polski jest tradycja Polski Jagiellońskiej, Polski wielu kultur, wielu tradycji i wielu religii. Moim zdaniem tradycja jagiellońska przetrwała przede wszystkim w dwóch miastach. Pierwszym z nich jest Kraków, a drugim Cieszyn, który stał się symbolem pluralizmu. Symbolem wewnętrznej, wspaniałej różnorodności polskiego narodu, a jednocześnie symbolem przywiązania do polskości i silnego przywiązania do wiary. A jeśli idzie o kampanię, to wczoraj wieczorem gościłem w Gołdapi tuż przy naszej północnej granicy. Dziś jestem w Cieszynie, natomiast w przyszłym tygodniu będę jeszcze w centralnej Polsce. Wszystko dlate-

go, że w nadchodzących wyborach liczył się będzie każdy głos.

W Cieszynie kandydatami Polski Razem do parlamentu są dwie osoby. Tadeusz Kopec kandyduje do Senatu, natomiast Janusz Buzek do Sejmu.

Tadeusz Kopec jest nie tylko moim współpracownikiem, ale także przyjacielem i to już od 10 lat. Kiedyś obydwoj byliśmy członkami Platformy Obywatelskiej, dziś tworzymy Polskę Razem. Nie zmieniliśmy jednak poglądów. Jesteśmy im wierni. Jesteśmy też przekonani, że politycy przywiązani do takich wartości, jak rodzina, naród, patriotyzm czy wiara mogą najlepiej służyć Polsce w ramach obozu Zjednoczonej Prawicy.

Dodam, że z Januszem Buzkiem także spotkaliśmy się w Platformie Obywatelskiej, cieszę się więc, że Janusz tworzy dziś z nami bogaty i zróżnicowany obóz Zjednoczonej Prawicy. Jest bowiem człowiekiem wiernym swym przekonaniom, o bardzo silnej inspiracji chrześcijańskiej, a jednocześnie jest profesjonalistą, który przyda się polskiej polityce. Jestem przekonany, że wiedzą i kompetencją w dziedzinie gospodarki będzie dobrze służyć Polakom, zwłaszcza że dziś jednym z najważniejszych wyzwań dla Polski jest usunięcie barier utrudniających prowadzenie działalności gospodarczej. W gospodarce potrzebujemy dużo

Od lewej stoją: Tadeusz Kopec, Jarosław Gowin i Janusz Buzek.

więcej wolności, za to mniej biurokracji, mniej przepisów i mniej podatków. Jesteśmy obozem patriotyzmu gospodarczego, dlatego zamierzamy robić wszystko, by wspomagać polskie małe i średnie firmy.

Wszyscy panowie byliście członkami Platformy Obywatelskiej. Dziś tworzycie Polskę Razem. Nie obawiacie się, że wyborcy nie zaakceptują jednak takiej zmiany politycznych barw?

Sądzę, że senator Tadeusz Kopec nadal cieszy się poparciem znacznej części wyborców Platformy.

Zwłaszcza tych, którzy niezależnie od partyjnych etykietek głosują na konkretnych ludzi. Wyborcom Prawa i Sprawiedliwości chciałbym natomiast powiedzieć, że kompetencje senatora Kopcia bardzo wysoko ceni Jarosław Kaczyński.

A czym się różni Polska Razem od Prawa i Sprawiedliwości? Obie partie współtworzą listę wyborczą Zjednoczonej Prawicy.

Różnimy się przede wszystkim poglądami gospodarczymi. Polska Razem jest ugrupowaniem zdecydowanie wolnorynkowym,

z kolei Prawo i Sprawiedliwość kładzie nacisk na cele socjalne i opiekuńczą rolę państwa. Prócz tego Polska Razem skupia ludzi o bardzo różnych poglądach i wrażliwościach. Zrzeszamy nie tylko katolików, ale też protestantów czy prawosławnych. Cechuje nas więc pewien wewnętrzny pluralizm i otwarcie na odmienne poglądy.

Jesteśmy w Cieszynie przy granicy z Czechami, który to kraj Polacy darzą największą sympatią spośród wszystkich sąsiadów Polski. W polityce międzynarodowej i stosunkach między obu krajami tak różowo już jednak nie jest. Wiadomo bowiem, że oba państwa mają odmienne interesy...

Jeśli w Polsce dojdzie do władzy obóz Zjednoczonej Prawicy, na pewno będziemy się starali poprawić i zacieśnić współpracę z Republiką Czeską. Mamy identyczne stanowisko z rządem czeskim dotyczące problemu imigrantów. Myślę też, że porozumiemy się w sprawie wzmocnienia spójności Grupy Wyszehradzkiej. Oczywiście różni nas stosunek do kwestii zagrożenia dla naszego regionu ze strony Rosji, ale punktów stychnych między obu rządami jest znacznie więcej niż różnic.

Rozmawiał:
WITOLD KOZDŃ

Nie wybierajmy tandety

Wraz z pisarzami dla dzieci, którzy w tym tygodniu przyjechali na Zaolzie w ramach imprezy „Z książką na walizkach”, pojawiła się u nas także ilustratorka Iwona Cała. Rodowita łodzianka mieszkająca w Warszawie z wykształcenia jest architektem. Od 2003 roku zajmuje się również ilustrowaniem książek, prowadzi warsztaty plastyczne i architektoniczne. Ilustruje książki wielu autorów Wydawnictwa Literatura: Wandy Chotomskiej, Marcina Brykczyńskiego, Grzegorza Kasdepke, Barbary Gawryluk, Pawła Beręsewicz i innych. W rozmowie z „Głosem Ludu” wyjaśnia, jaką rolę spełniają w książkach ilustracje i jak wybierać lekturę dla dzieci, by nie dać się wszechogarniającej tandecie.

Ilustracja w książkach dla dzieci to tylko dodatek, urozmaicenie, czy też ma do spełnienia ważniejszą rolę?

Zdecydowanie ilustracja jest równorzędna do tekstu i tak należy ją traktować. Tak naprawdę one razem współtworzą książkę. Jeśli książka może być ilustrowana, to powinna być, ponieważ ilustrator może dopowiedzieć bardzo wiele do tekstu. Oprócz tego ilustracja daje dziecku możliwość dodatkowego poziomu obcowania z książką: nie tylko słuchania lub czytania, ale jeszcze oglądania i cieszenia oka. Ilustracje są ważną częścią książki. Co więcej – okład-

ka także może czasami zdecydować o wyborze. O tym finalnym wyborze, bo jednak książkę kupujemy na podstawie jakiegoś opisu na okładce czy przeczytanej recenzji. Ale kiedy jesteśmy w księgarni, wybieramy książki także wzrokowo, bo książka przemawia do nas również tym językiem wizualnym.

Ilustrując książki dla dzieci, należy brać pod uwagę wiek czytelnika?

Iwona Cała

Tak, trzeba brać od uwagę wiek dziecka oraz predyspozycje do przyjmowania pewnych treści. Tak, jak treść książki jest skierowana do pewnej grupy wiekowej, tak samo jest z ilustracjami, które będą inne dla dzieci małych, inne dla starszych, a jeszcze inne dla tych najmłodszych.

W księgarniach półki aż uginają się od książek dla dzieci, ale jak jest z poziomem wydawanej literatury dziecięcej oraz jej ilustracjami?

Wydaje mi się, że rynkiem literatury dla dzieci rządzą takie same prawa, jak każdym innym. Możemy więc znaleźć tu rzeczywiście bardzo dobre jakościowo oraz niestety słabe. Mówi się o zalewie tandety, która ma miejsce również na rynku księgarskim i nie omija literatury dziecięcej. Rzeczywiście tak jest. Dlatego trzeba z rozwagą wybierać książki, ale także starać się poszukać informacji o nich wcześniej. Wybierać świadomie, szukać dobrych autorów, dobre wydawnictwa, nie kupować książek, o których kompletnie nic nie wiemy. Taka nieznana, kupiona bez zastanowienia książka mogłaby być dobrą niespodzianką i zaskoczeniem, ale jednak żeby była wartościową, wybór musi być świadomy. Książki dla dzieci trzeba traktować poważnie, nie można wybierać książki traktować niepoważnie, tylko dlatego, że chodzi o książkę dziecięcą. Dzieci należy traktować poważnie.

Na rynku księgarskim pojawiają się ostatnio wydania klasyków literatury dziecięcej z oryginalnymi ilustracjami, na przykład Jana Marcina Szancera. To chwilowa moda czy obrona przed zalewem tandety?

Myślę, że jest to właśnie odpowiedź na tę tandetę, która nas otacza, także na rynku literatury

dziecięcej. Wracamy do tej dobrej, polskiej klasyki, żeby pokazać, jak może być i gdzie czerpać dobre wzorce. Rodzice, bibliotekarze czy księgarze – ale najbardziej jednak rodzice, którzy w domu dokonują tych pierwszych wyborów – często się po prostu nie orientują, nie wiedzą, co jest dobre, a co kiepskie. Jest tyle nowości, że naprawdę łatwo się w tym pogubić. Być może właśnie takie tworzenie sobie bazy wiedzy na podstawie klasyki zarówno literackiej, jak i tej ilustratorskiej, jest dobrym kierunkiem. A czy to moda? Nawet jeśli tak, to bardzo dobra moda, niech trwa jak najdłużej.

Jak zaczęła się pani przygoda z ilustrowaniem książek dla dzieci?

Przygoda z ilustracją zaczęła się przez przypadek, ale stała się moim drugim zawodem. Jestem architektem, prowadzę swoje studio projektowe i badania naukowe w kierunku architektury, jednak w pewnym momencie pojawiła się ilustracja. Grafika zawsze była w mojej pracy obecna, jest przecież też częścią składową architektury, a ponieważ zawsze lubiłam malować, poszłam również w tym kierunku, chociaż nigdy się tego nie uczyłam, nie kończyłam studiów artystycznych. Ilustracja nie jest moim głównym zawodem, ale traktuję ją poważnie, to moja pasja.

Rozmawiała:
ELŻBIETA PRZYCZKO

Międzywojnie widziane z jednej strony

W Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w Jabłonkowie otwarto wystawę pt. „Cieszyńskie między dwiema wojnami światowymi”. Czynna będzie do 6 marca przyszłego roku. Opowiada o tym, w jaki sposób część Śląska Cieszyńskiego znalazła się po I wojnie światowej w granicach nowo powstałej Republiki Czechosłowackiej oraz o umacnianiu czechosłowackiej władzy na tym terytorium. Sporą część ekspozycji zajmują eksponaty i informacje dotyczące sił zbrojnych w młodym państwie, policji i żandarmerii. Osobna gablota poświęcona jest pierwszemu prezydentowi Czechosłowacji, T.G. Masarykowi oraz jego wizycie na lewym brzegu Olzy w 1930 roku.

Wydarzenia historyczne i tematy, które do dziś budzą emocje, zostały potraktowane wyłącznie z czeskiego punktu widzenia. Zaraz przy wejściu do sali wystawowej zwiedzających wita grafika przedstawiająca siedzących na walizkach, zrozpaczonych wysiedleńców. W domyśle czeskich, ponieważ nazwa obrazu brzmi „Cieszyńskie 1938”. O tym, że z kolei inna część społeczeństwa, stworzona przez Polaków, z radością witała polskie wojska, wystawa milczy. Tak samo jest z innymi dramatycznymi wydarzeniami okresu międzywojnia – czy chodzi o wojnę czechosłowacko-polską w 1919 roku i osobę dowo-

dzącego czechosłowackimi wojskami Josefa Snejdárka, czy o niedoszły plebiscyt, który miał się odbyć w 1920 roku. Wszystkie te wydarzenia przedstawione są jednostronnie. Podział Śląska Cieszyńskiego, w wyniku którego Czechosłowacji przypadły Kolej Koszycko-Bogumińska oraz zagłębie węglowe, autor wystawy Jan Saheb nazwał kompromisowym, zaraz w następnym zdaniu dodając, że Polaków nie zadowoliło owe kompromisowe rozwiązanie, co było powodem nieustannego napięcia, które nasiliło się w drugiej połowie lat 30.

– W naszych warunkach jednostronne przedstawianie historii prowadzi do umacniania stereotypów i uprzedzeń, co w dzisiejszych czasach otwartych granic nie można uznać za szczęśliwe podejście – skomentował prezes Kongresu Polaków, historyk Józef Szymeczek.

Kustosze jabłonkowskiego muzeum wyjaśniła, że ze względu na ograniczone możliwości lokalowe placówki, podjęte przez muzeum tematy zostały tylko zasygnalizowane. Do autora ekspozycji zwróciliśmy się z pytaniem, czy – mimo wszystko – nie można było tak ważnych tematów, rzutujących również na dzisiejsze współżycie Czechów i Polaków w tym regionie, potraktować bardziej kompleksowo? Zasugerowaliśmy, że w przypadku, gdy w jabłonkowskiej

Kamień graniczny z granicy czechosłowacko-polskiej i gablota poświęcona T.G. Masarykowi.

fili jest za mało miejsca, można było przecież urządzić tę wystawę w innych pomieszczeniach Muzeum Ziemi Cieszyńskiej.

– Zgadzam się, że nazwa wystawy może sugerować zwiedzającym, że zapoznają się z życiem społeczeństwa na Śląsku Cieszyńskim w okresie międzywojennym w całej jego rozciągłości – i to nie tylko w tej jego części, która po 1920 roku przypadła państwu czechosłowackiemu, ale także w tej, która stała się częścią Polski. Może powinniśmy byli dodać do nazwy wystawy podtytuł

wyjaśniający, że celem wystawy nie jest prezentacja Cieszyńskiego jako takiego, lecz krótkie przedstawienie problematyki budowania państwowości czechosłowackiej po 1920 roku – napisał w odpowiedzi Jan Saheb. Dodał, że wystawa nie poświęca uwagi wielu innym, skądinąd ciekawym aspektom życia społecznego, charakterystyce narodowościowej społeczności itd. Niezwykle bogata działalność międzywojennych stowarzyszeń celowo została ograniczona do dwóch czeskich organizacji („Maticе osvěty lidové” oraz „Sokol”),

które miały znaczenie w umacnianiu czechosłowackiej państwowości. Historyk broni swej instytucji, przypominając, że muzeum nie zapomina o życiu Polaków na Zaolziu. Polskim organizacjom i instytucjom poświęcona była obszerna wystawa „Polacy na Zaolziu”, przygotowana przed kilku laty we współpracy z Kongresem Polaków. Nie odpowiada jednak wprost na pytanie, dlaczego przedstawiono wyłącznie czeską wersję wydarzeń rzutujących na losy zarówno Czechów, jak i Polaków.

DANUTA CHLUP

25 lat walki o ziemię ojców

Polak z Wileńszczyzny, Czesław Tomaszewicz, stał się już poniekąd symbolem walki Polaków o zwrot ojcowizny na Litwie. Polacy na Litwie doznali podwójnej krzywdy: po raz pierwszy z ziemi wywłaszczyli ich Sowieci w procesie nacjonalizacji majątków ziemskich, po ogłoszeniu zaś przez Litwę niepodległości po raz drugi oszukała ich Litwa, która nie chce oddać im tego, co kiedyś należało do ich przodków.

Podczas gdy w większości samorządów Litwy reforma rolna dobiegła końca, najwięcej problemów z odzyskaniem ziemi mają mieszkający na Wileńszczyźnie Polacy. Niedługo minie ćwierć wieku od dnia, w którym pan Czesław zaczął zabiegać o zwrot ziemi posiadanej w Wilnie przez jego przodków. Tomaszewicz, jego trzy siostry i dwaj bracia – ogółem szóstka rodzeństwa – mają do odzyskania w Wilnie ponad 6 hektarów ziemi. Na Antokolu do tej pory p. Czesław nie odzyskał ponad czterech hektarów ziemi. Z

gruntów, które należały do przodków p. Czesława, korzysta obecnie działająca tutaj uczelnia.

– Próbują mi wmówić, że uniwersytet dzierżawi moją ziemię, tylko jak to można nazwać dzierżawą, skoro nie płacą mi za to. Jest to kradzież w biały dzień. Złodzieje kradną przynajmniej w nocy, a Polaków wywłaszczają z ojcowizny w biały dzień – Tomaszewicz nie kryje oburzenia.

Po kilkuletnich zabiegach, udziale w akcjach protestacyjnych i pikietach p. Czesławowi udało się, co prawda, odzyskać część ziemi na Antokolu, ale jedynie skrawek. Najgorszy skrawek. – Dali mi jakiś marny ochłap nad kanalizacją, w miejscu, gdzie znajduje się rura kanalizacyjna, a na dodatek ta ziemia jest obwarowana jeszcze innymi ograniczeniami. Dosłownie nic nie mogę zrobić z tą ziemią – ubolewa nasz rozmówca, a zapytany, dlaczego zgodził się na przyjęcie takiej ziemi, ze wzruszeniem odpowiada: „Wziąłem, bo to nasza ziemia, ziemia moich przodków”.

Wysmałki (lit. Vismaliukai) są częścią Wilna położoną na północnym-wschodzie stolicy. Jest to miejscowość, w której pan Czesław również nie może odzyskać swojej ojcowizny. Na terenie tej wsi ziemi nie odzyskało jeszcze 18 właścicieli, w tym p. Czesław. Władze Litwy pracują teraz nad kolejnym argumentem, by nie zwrócić ziemi Polakom. Otóż noszą się z zamiarem nadania miejscowości Wysmałki statusu obiektu wagi państwowej, co oznacza, że właściciele nie odzyskają tutaj ziemi.

Pomagający od wielu lat Polakom w odzyskaniu praw do gruntów należących kiedyś do przodków przewodniczący Akcji Wyborczej Polaków na Litwie, poseł do Parlamentu Europejskiego Waldemar Tomaszewski zwrócił się do premiera Litwy z prośbą o podjęcie niezwłocznych działań w celu zwrotu ziemi obywatelom w dzielnicy Wysmałki. – Proszę o zawieszenie procesu przyznania statusu obiektu wagi pań-

Czesław Tomaszewicz uczestniczył w niezliczonej ilości pikiet zorganizowanych przez polską społeczność walczącą o ziemię swoich przodków.

stwowej dla tej miejscowości dopóty, dopóki prawowici właściciele nie odzyskają tutaj ziemi – czytamy w piśmie wystosowanym przez Waldemara Tomaszewskiego do premiera Algirdasa Butkevičiusa.

Pan Czesław nie daje za wygraną i kontynuuje procesowanie się o to, co mu się należy jako prawowitemu spadkobiercy ziemi ojców. – To jest sztychowanie z praw człowieka, bo nie

mam ani cienia wątpliwości, że takie kłopoty ze zwrotem ojcowizny mam tylko dlatego, że jestem Polakiem – mówi rozgoryczony pan Czesław.

W tym tygodniu Kancelaria Rządu RL zleciła Ministerstwu Gospodarki zbadanie sprawy i udzielenie odpowiedzi eurodeputowanemu Waldemarowi Tomaszewskiemu i Czesławowi Tomaszewiczowi.

L24.lt/Litwa

Polskie piękności za oceanem

W sobotę 10 października w sali Centrum Polsko-Słowiańskiego na Greenpointie odbył się konkurs Miss Polonia USA – wybory najładniejszej Polki 2016 roku. Do konkursu przystąpiło 11 kandydatek. Piękne Polki zaprezentowały się m.in. w strojach wieczorowych, kostiumach kąpielowych, sukienkach koktajlowych oraz odpowiadały na pytania przygotowane przez organizatorów, np. kto miał największy wpływ na twoje dotychczasowe życie, czy lubisz ćwiczyć, jak dbasz o siebie. W skład jury oceniającego kandydatki weszli: Zofia Więciorkowska –

medalistka w biegach maratońskich; Victoria Konefal – Miss Polonia USA 2015; Angie Va Ha – aktorka amerykańska z Nowego Jorku; Luke Benward – aktor amerykański z Los Angeles; Frank Wolanin – dyrektor KPA z Massachusetts, Konrad Lata – „Super Express”; Natalia Cybulska. Po godzinnej naradzie na Miss Polonia USA 2016 wybrano Anetę Chorzępę z Connecticut. I wicemiss została Viktoria Wegerowska z New Jersey, II wicemiss – Carolina Placzek z Nowego Jorku.

Nowy Dziennik/
Stany Zjednoczone

Polki zachwycają urodą na całym świecie.

CZWARTEK 22 października

TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Zauroczenie (s.) 9.55 Obraz 10.15 Pierwsza republika (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Potyczki Amy (s.) 14.45 Napisła: Morderstwo (s.) 15.30 Morderstwa na północy (s.) 16.20 Platyna 16.45 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Mniej znaczy więcej 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.05 Szpital na peryferiach – nowe losy (s.) 21.05 Gejzer 21.35 Pr. dyskusyjny 22.30 Schimanski (s.) 0.00 Kryminalista (s.) 1.00 AZ-kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Kosmos 9.45 Zwierzęta w podróży 10.35 Z kucharką dookoła świata 11.30 Historie domów 11.50 Wielka Wojna Ojczyzniana 12.40 Hitler nowym kanclerzem rzeczy 13.30 Nauka na własnej skórze 14.25 Chcesz je? 14.35 Ciężarówka Mack 15.20 Tomáš Baťa 15.35 Mój pradziadek Czyngis-chan 16.35 Downton Abbey (s.) 17.25 Czeska himalajska przygoda 18.15 Znak specjalny: Tęsknota 18.45 Wieczorynka 18.55 Idioci w rejsie dookoła świata 19.20 Zaginione adresy 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Zapachy obcych krajów: Baleary 21.00 Podróżomania 21.30 Półmrok 21.55 Jan Roháč z Dubé (film) 23.20 Lol :-)) 23.45 EXPOminuty 2015 23.55 Przez ucho igielne 0.20 Babel.

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 9.15 Ulica (s.) 10.10 MasterChef Czechi 11.30 Pan Złota Rączka (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.40 Detektyw Monk (s.) 13.40 Dowody zbrodni (s.) 14.40 Agenci NCIS (s.) 15.35 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.40 Bach! 22.20 Aniołki Charliego: Zawrotna szybkość (film) 0.20 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.10 Ninjago (s. anim.) 6.40 Winx Club (s. anim.) 7.10 M.A.S.H. (s.) 9.25 Napisła: Morderstwo (s.) 10.25 Miejsce zbrodni: Kolonia (s.) 12.20 Policja Hamburg (s.) 13.20 Powrót komisarza Rexa (s.) 14.30 Żółtodzioby (s.) 15.25 Statek marzeń (film) 17.30 Popołudniowe wiadomości 17.50 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 Top Star 20.15 Życiowe rozdroża 21.30 Tak, trenerze! 22.45 Tak, szefie! 0.05 Show Leoša Mareša.

PIĄTEK 23 października

TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Zauroczenie (s.) 9.55 Chłopaki w akcji 10.25 Aktorka 10.45 Zła krew 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Star Dance 16.35 Łopatologicznie 17.30 AZ kwiz 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Bedeker 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.05 Doktor Martin (s.) 21.00 13. komnata P. Saudkovej 21.25 Wszystko-party 22.20 Pr. rozrywkowy 23.15 Zawodowcy (s.) 0.10 Schimanski (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Królestwo natury 9.30 Czy uratujemy sępy? 9.50 Irlandia 10.45 Podróżomania 11.20 Zapachy obcych krajów: Baleary 12.15 2000 lat brytyjskiej historii 13.05 Fascynujące zmiany przyrody 13.55 Chcesz mnie? 14.20 Historie ciekawych przyrodników 14.45 Lotnicze katastrofy 15.40 Najważniejsze operacje II wojny światowej 16.35 Nauka na własnej

skórze 17.30 Ja, człowiek 18.15 Rok L. Wimmerovej 18.45 Wieczorynka 18.55 Europa dziś 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Cudowna planeta 20.55 Czeska himalajska przygoda 21.50 Downton Abbey (s.) 23.05 Most nad Sundem (s.) 1.00 Zakazane imperium (s.).

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 9.15 Ulica (s.) 10.10 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 11.30 Pan Złota Rączka (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Tescoma ze smakiem 12.40 Detektyw Monk (s.) 13.40 Dowody zbrodni (s.) 14.40 Agenci NCIS (s.) 15.35 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Skarb narodów: Księga tajemnic (film) 22.50 Bad Boys II (film) 1.35 Zamach (s.).

PRIMA

6.10 Ninjago (s. anim.) 6.40 Winx Club (s. anim.) 7.10 M.A.S.H. (s.) 9.25 Napisła: Morderstwo (s.) 10.25 Miejsce zbrodni: Hamburg (s.) 12.30 Policja Hamburg (s.) 13.30 Powrót komisarza Rexa (s.) 14.40 Żółtodzioby (s.) 15.35 Piórka na wietrze (film) 17.30 Popołudniowe wiadomości 17.50 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 Top Star 20.15 Jutro na zawsze (film) 22.20 Icarus (film) 0.15 Funny People (film).

SOBOTA 24 października

TVC 1

6.00 Zielnik 6.45 Bolkoviny 7.25 13. komnata P. Saudkovej 7.55 Łopatologicznie 8.50 Naszyjnik 9.40 Gejzer Brown (s.) 12.00 Tydzień w regionach 12.25 Hobby naszych czasów 13.00 Wiadomości 13.05 Bajka 14.00 Wędrowki po wyspach błogości (bajka) 15.15 Ideał siódmej klasy (film) 16.40 Historie sław 17.35 Napisła: Morderstwo (s.) 18.25 Chłopaki w akcji 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 StarDance 22.05 Światło dla Świetlika 23.25 Twoje, moje i nasze (film) 0.55 Policja kryminalna Paryż.

TVC 2

6.00 Teleranek 6.05 Atlas zwierząt 6.35 Babar i przygody Badou 7.00 Mikołajek 7.15 Show Garfielda 7.30 Studio Kolega 9.00 Nasza wieś 9.25 Wędrowki w poszukiwaniu muzyki 9.55 Folklorika 10.20 Bedeker 10.50 Lotnicze katastrofy 11.40 Apokalipsa: II wojna światowa 12.35 Auto Moto Rewia 13.00 Babel 13.30 Podróż (film) 15.10 Tajemnicze życie skał 15.35 10 wieków architektury 15.55 Kamera w podróży 16.45 Faalklandy 17.40 Cudowna planeta 18.30 EXPOminuty 2015 18.45 Wieczorynka 18.55 Ciężarówka Mack 19.50 Wiadomości w języku migowym 20.00 Nasza matka, nasz ojciec (film) 21.35 Gladiator (film) 0.10 Zakochany głupiec (film).

NOVA

6.00 Oggy i karaluchy (s. anim.) 6.20 Spider-Man (s. anim.) 6.45 Król dzungli (s. anim.) 7.15 Powrót do przyszłości (s. anim.) 7.40 Tom i Jerry (s. anim.) 8.05 Jak wytresować smoki (s. anim.) 8.35 Pan Złota Rączka (s.) 8.55 Comeback (s.) 9.30 Przyprawy 10.30 Dzwon do TV Nova 11.05 SuperStar 13.40 Zamierzmy się zżonami 15.00 Plan B (film) 17.05 Poradnik domowy 18.15 Comeback (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Żeny v pokušení (film) 22.45 Nędzne psy (film) 1.00 W akcie desperacji (film).

PRIMA

6.25 Wiadomości 7.40 Ninjago (s. anim.) 8.10 Winx Club (s. anim.) 8.45 Salon samochodowy 10.15 M.A.S.H. (s.) 10.50 Ja już będę grzeczny, dziadku (film) 12.45 Jutro na zawsze (film)

14.50 Morderstwa w Midsomer (s.) 17.05 Gondici, s.r.o. 18.10 Kucharka Karolina 18.55 Wiadomości 20.15 Czechi i Słowacja mają talent 21.35 Wyciąg śmierci (film) 23.50 Ostatni dom po lewej (film).

NIEDZIELA 25 października

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.30 Historie sław 7.25 Ideał siódmej klasy 8.55 Łopatologicznie 9.45 Kalendarium 10.00 Kamera na szlaku 10.35 Obiektów 11.05 Śpiąca Królewna (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.05 Zaczarowana miłość (bajka) 14.00 Lekarska bajka 14.50 Sardynki, czyli życie pewnej rodziny (film) 16.05 Było nas pięciu (s.) 17.10 Zła krew (s.) 18.25 Zielnik 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.05 Żandarmie humoreski (film) 21.15 168 godzin 21.50 Mój nagi pamiętnik (film) 23.35 Nicolas Le Floch (s.) 1.10 Profil zbrodni.

TVC 2

6.00 Teleranek 6.05 Atlas zwierząt 6.35 Babar i przygody Badou 7.00 Mikołajek 7.15 Show Garfielda 7.30 Studio Kolega 9.00 Czechosłowacki tygodnik filmowy 9.15 Poszukiwania czasu utraconego 9.35 Znak specjalny: Tęsknota 10.00 Wielka Wojna Ojczyzniana 10.55 Nie poddawaj się 11.45 Chcesz mnie? 12.15 Królestwo natury 12.40 Bemba: Czekanie na Godota 13.25 Słowo na niedzielę 13.30 Magazyn chrześcijański 13.55 Przez ucho igielne 14.25 Magazyn religijny 14.50 Podróż po Luang Prabangu 15.20 Przywieźliśmy obiad! 16.10 2000 lat brytyjskiej historii 16.55 Na pływalni z J. Flusssem 17.25 Fascynujące zmiany przyrody 18.15 Jedną nogą w absoluście 18.45 Wieczorynka 19.00 Zaginione adresy 19.20 Ciekawostki z regionów 19.50 Wiadomości w języku migowym 20.00 Borsalino i spółka (film) 21.50 Lodowate serce (film) 23.30 Świat Daniela 0.45 Kobiety i broń.

NOVA

6.05 Oggy i karaluchy (s. anim.) 6.15 Spider-Man (s. anim.) 6.40 Król dzungli (s. anim.) 7.05 Powrót do przyszłości (s. anim.) 7.35 Tom i Jerry (s. anim.) 8.00 Jak wytresować smoki (s. anim.) 8.25 Pan Złota Rączka (s.) 8.55 O odważnym krawcu (bajka) 10.15 Weekend 11.20 Ogólniak (s.) 12.45 Powrót do przyszłości II (film) 14.50 Nie oglądaj się, za nami idzie koń (film) 16.30 Niech żyją duchy (film) 18.15 Comeback (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 SuperStar 23.00 Odlamki 23.40 Zdrada (film).

PRIMA

6.00 Wiadomości 7.10 Ninjago (s. anim.) 7.40 Winx Club (s. anim.) 8.10 Tajemnice wojny 9.20 Prima Zoom Świat 9.55 Dwóch policjantów (s.) 11.00 Partia 11.45 Jak zbudować marzenie 12.40 Pr. kulinarny 13.45 Big Ben (s.) 15.50 Morderstwa w Midsomer (s.) 18.00 Pr. kulinarny 18.55 Wiadomości 20.15 Winiarze (film) 21.40 Kto jest kim? 22.50 Czerwone światła (film) 1.15 Vegas (s.).

PONIEDZIAŁEK 26 października

TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Zauroczenie (s.) 10.00 Podróż po Walii 10.30 Pr. rozrywkowy 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Potyczki Amy (s.) 14.45 Napisła: Morderstwo (s.) 15.35 Morderstwa na północy (s.) 16.20 Jak kiedyś 16.45 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Mniej znaczy więcej 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 StarDance 20.05 Miejsce zbrodni Pilzno (s.) 21.05 Każdy lubi Rudy'ego (s.) 21.30 Reporterzy TVC 22.10 Kryminalista (s.) 23.10 Na tropie 23.35 Zawodowcy (s.) 0.30 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Kamera w podróży 9.55 Wodne olbrzymy 10.45 Czeska himalajska przygoda 11.40 Babel 12.10 10 wieków architektury 12.25 Klucz 12.55 Czechosłowacki tygodnik filmowy 13.10 Tito – ostatni świadek testamentu 14.05 Przygody nauki i techniki 14.40 Nauka na własnej skórze 15.30 Fascynujące zmiany przyrody 16.20 Najważniejsze operacje II wojny światowej 17.20 Falklandy 18.15 Podróż po Luang Prabangu 18.45 Wieczorynka 19.00 Kosmos 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Apokalipsa: II wojna światowa 21.00 Olbrzymia turbina wiatrowa 22.00 Umierasz tylko dwa razy (film) 23.45 Jak pyłek mniszka (film) 1.15 Queer.

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 9.15 Ulica (s.) 10.10 Lekarze z Początków (s.) 11.30 Pan Złota Rączka (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Tescoma ze smakiem 12.40 Detektyw Monk (s.) 13.40 Dowody zbrodni (s.) 14.40 Agenci NCIS (s.) 15.35 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 MasterChef Czechi 21.35 Zamach (s.) 22.50 Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) 23.50 Czarna lista (s.) 0.45 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.10 Ninjago (s. anim.) 6.40 Winx Club (s. anim.) 7.10 M.A.S.H. (s.) 9.25 Napisła: Morderstwo (s.) 10.25 Miejsce zbrodni: Hamburg (s.) 12.25 Policja Hamburg (s.) 13.25 Powrót komisarza Rexa (s.) 14.35 Żółtodzioby (s.) 15.35 Na skrzydłach miłości (film) 17.30 Popołudniowe wiadomości 17.50 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 Top Star 20.15 Przysłań (s.) 21.35 Top Star magazyn 22.50 Gondici s.r.o. 23.50 Show Leoša Mareša.

WTOREK 27 października

TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Zauroczenie (s.) 10.00 Hobby naszych czasów 10.25 168 godzin 11.00 Doktor Martin (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Potyczki Amy (s.) 14.45 Napisła: Morderstwo (s.) 15.35 Morderstwa na północy (s.) 16.25 Sublokator 16.45 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Mniej znaczy więcej 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.05 Szpital na peryferiach – nowe losy (s.) 21.05 Rodzinne tajemnice M. Rupperta 22.00 Obszar strachu (film) 23.35 Na tropie 0.00 Ojciec Brown (s.) 0.50 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Wieziemy obiad! 9.50 Z kucharką dookoła świata 10.45 Jedną nogą w absoluście 11.15 Nie poddawaj się 12.10 Znak specjalny: Tęsknota 12.35 Chcesz je? 12.40 Auto Moto Rewia 13.10 Lotnicze katastrofy 14.00 Najważniejsze operacje II wojny światowej 15.00 2000 lat brytyjskiej historii 15.45 Kuba przed rewolucją – raj mafii 16.40 Kosmos 17.25 Tajemnicze otchłanie z R. Ballardem 18.15 Bedeker 18.45 Wieczorynka 18.55 Historie ciekawych przyrodników 19.20 Lol :-)) 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Wielka Wojna Ojczyzniana 21.00 Dom komunalny 21.55 Rodzina podstawa państwa (film) 23.40 Więźniem na obczyźnie 0.25 Mój pradziadek Czyngis-chan.

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 9.15 Ulica

(s.) 10.10 MasterChef Czechi 11.30 Pan Złota Rączka (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Tescoma ze smakiem 12.40 Detektyw Monk (s.) 13.40 Dowody zbrodni (s.) 14.40 Agenci NCIS (s.) 15.35 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.40 Weekend 22.45 Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) 23.35 Czarna lista (s.) 0.30 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.10 Ninjago (s. anim.) 6.40 Winx Club (s. anim.) 7.10 M.A.S.H. (s.) 9.25 Napisła: Morderstwo (s.) 10.25 Miejsce zbrodni: Hamburg (s.) 12.25 Policja Hamburg (s.) 13.25 Powrót komisarza Rexa (s.) 14.35 Castle (s.) 15.35 Zapytaj serce (film) 17.30 Popołudniowe wiadomości 17.50 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 Top Star 20.15 Powroty do domu (s.) 21.35 Oczyma Josefa Klímy 22.20 Pr. kulinarny 23.40 Show Leoša Mareša 0.40 Policja kryminalna Stuttgart (s.).

ŚRODA 28 października

TVC 1

6.00 Leśna panna (bajka) 7.15 O Jasiu i Basi (bajka) 7.55 Rogi 9.15 O biednym królestwie (bajka) 10.20 O trzech rycerzach i pięknej pannie (bajka) 11.40 O podejrzliwym królu (bajka) 13.05 Skarb na Sowim Zameczku (bajka) 14.20 Micimutr (bajka) 15.50 Śmierć pięknych saren (film) 17.25 Anusia z laskowymi orzeszkami (bajka) 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 W ręce nagród państwowych 21.00 Pierwsza republika (s.) 22.40 Przystojniak Hubert (film) 0.05 Zazdrośćnik (film).

TVC 2

6.00 Folklorika 6.25 Wędrowki w poszukiwaniu muzyki 6.55 Apokalipsa: II wojna światowa 7.45 10 wieków architektury 8.00 Nasza wieś 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Cudowna planeta 10.45 Historie ciekawych przyrodników 11.10 Tajemnicze życie skał 11.40 Ja, człowiek 12.25 Telewizyjny klub niesłyszących 13.00 Podróżomania 13.30 Europa dziś 14.00 Ostatni Habsburg na czeskim tronie 15.00 Modlitwa o dom 2015 16.30 10 wieków architektury 16.45 Szukanie Masaryka 18.45 Wieczorynka 18.55 Przygody nauki i techniki 19.30 Historie domów 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Kamera w podróży 20.55 Podróż po wschodnich Pirenejach 21.25 Bedeker 21.55 Znak specjalny: Tęsknota 22.25 Wielka wojna: 1914-1918 0.05 Queer 0.35 Zakazane imperium (s.).

NOVA

5.45 Tom & Jerry: Czarownik Oz (film anim.) 6.55 Czary-mary (film) 8.50 Wyprawa w przeszłość (film) 10.20 Strachy z lukarni (film) 12.00 Trudne słówka (film) 14.40 Madagaskar II (film anim.) 16.20 Na ostrzu (film) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 MasterChef Czechi 21.35 Lekarze z Początków (s.) 23.00 Od kołyski aż po grób (film) 1.00 Bez uprzedzeń.

PRIMA

6.10 Ninjago (s. anim.) 6.40 Winx Club (s. anim.) 7.10 Kacze opowieści: Poszukiwanie zaginionej lampy (film anim.) 8.45 Marley i ja (film) 10.35 Nie gniewajcie dziadka (film) 12.05 Bajka o smoku i pięknej królowie 14.05 Teść (film) 15.55 Stój, bo mańska strzela (film) 17.50 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 Top Star 20.15 Przysłań (s.) 21.35 Show Jana Krausa 22.35 Kinobazar 23.50 Show Leoša Mareša 0.50 Hawaia 5-0 (s.).

ZYCZENIA

Dwie znaczne rocznice obchodzimy w tych dniach u Chlebków w Suchej Górnej 90. rocznicę urodzin **pana KAROLA** i Diamentowe Gody, które obchodzą razem z **ŻONĄ HELENĄ**. Z tych okazji zdrowia, zdrowia i jeszcze raz zdrowia życzy cała rodzina. GL-676

WSPOMNIENIA

Dziś, 22. 10. 2015, przypominamy sobie 1. rocznicę śmierci naszej Kochanej Cioci

śp. HALINY FEBROWEJ

z Czeskiego Cieszyna, byłej nauczycielki Szkoły Podstawowej. Wspominają siostrzenica Zdeńka z mężem Jindřichem. AD-032

Dnia 21. 10. 2015 obchodzą swoje 90. urodziny

śp. RUDOLF LIPKA

Wszystkich, którzy Go znali, prosimy o cichą modlitwę i chwilę wspomnień. Żona Jadwiga, syn Piotr i córka Krysztyna z rodzinami. RK-144

NEKROLOGI

W głębokim smutku zawiadamiamy, wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 20. 10. 2015 zmarła w wieku 72 lat nasza Ukochana Żona, Matka, Babcia, Siostra, Ciocia, Szwagierka, Kuzynka

śp. ANNA BURY

zamieszkała w Kocobędzu, wcześniej w Łąkach. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 23. 10. 2015 o godz. 11.00 z kościoła katolickiego w Czeskim Cieszynie. Zasmucona rodzina. GL-693

Góralu, czy Ci nie żal...

Pan jest moim pasterzem, nie brak mi niczego. PS 23

W smutku i oddaniu się woli Bożej zawiadamiamy, że dnia 19. 10. 2015 po przyjęciu sakramentów świętych w gronie najbliższych odszedł do domu Ojca w wieku 61 lat nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Teść, Zięć, Dziadek, Brat, Wujek, Szwagier i Kolega

inż. JAN SKUPIEŃ

prywatny przedsiębiorca zamieszkały w Piosecznej pod nr. 180. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 23. 10. 2015 w godz. 14.00 w kościele parafialnym w Jabłonkowie. Cała zasmucona rodzina. GL-690

Wyrazy głębokiego współczucia i słowa otuchy dla całej Rodziny z powodu śmierci

śp. JANA SKUPNIA

składają członkowie Miejsowego Koła PZKO w Boconowicach. GL-691

CO W TEATRZE

SCENA „BAJKA” – CZ. CIESZYN: Arka Noego (22, godz. 8.30, 10.00; 23, godz. 10.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Ups! Arka odplynęła (22, 23, godz. 15.30); Ztraceni v Mnichově (22, 23, godz. 17.30); Paranormal Activity: Inny wymiar (22, 23, godz. 19.00); Łowca czarownic (22, 23, godz. 20.00); **KARWINA – Ex:** Łowca czarownic (22, 23, godz. 17.45); Paranormal Activity: Inny wymiar (22, 23, godz. 20.00); Mallory (23, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Siegając chmur (22, 23, godz. 17.30); Paranormal Activity: Inny wymiar (22, 23, godz. 20.00); **BYSTRZYCA:** Moon (23, godz. 19.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Domáci péče (22,

godz. 10.00); Łowca czarownic (22, 23, godz. 17.45); Paranormal Activity: Inny wymiar (22, 23, godz. 20.00); **CIESZYN – Piast:** Svein szczur (22, godz. 15.30); Panie Dułskie (22, godz. 17.15); Piotruś. Wyprawa do Nibylandii (23, godz. 15.00, 17.15).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrava 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka zaprasza na spotkanie z cyklu „Podróże bliskie i dalekie” we wtorek 27. 10. o godz. 17.00. Wrażeniami z drugiego pobytu na antypodach podzieli się Darek Jedzok w

prelekcji pt. „Australia – wycieczka do trzeciorzędu”.

▲ Zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza na prelekcję pt. „Konno przez Gruzję”, którą wygłosi Beata Tyrna w piątek 23. 10. o godz. 17.30 w salce Koła w Ośrodku Kultury „Strzelnica”, wejście od strony Olzy. Uwaga! Zmiana godziny rozpoczęcia spotkania.

DĄBROWA i ORŁOWA-PORĘBA – Zarządy MK PZKO zapraszają w sobotę 24. 10. o godz. 16.00 do Domu Narodowego w Dąbrowie na świetlicę – Na wesołą nutkę. Program wykona obchodząca pięciolecie swego istnienia grupa Old Boys Band.

OLDRZYCHOWICE – Zespół „Oldrzychowice” zaprasza w sobotę 24. 10. o godz. 17.00 do Domu Kultury „Trisia” w Trzyńcu na koncert z okazji 10-lecia „Młodych Oldrzychowic”, pt. „Cysorski kiermasz”. Bilety w cenie 100 kc można zakupić na miejscu przed koncertem.

PTTS „BŚ” – Zaprasza na tradycyjne składanie wieńców przy pomniku zastrzelonych przez hitlerowców partyzantów na Małej Kikuli, które odbędzie się w sobotę 24. 10. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna o godz. 7.20 do Bystrzycy, następnie autobusem do Koszarzysk. Inf. tel. 731 244 346, www.ptts-beskidslaski.cz.

OFERTY

WYNAJMĘ OD ZARAZ MIESZKANIE 1+1, 39 m², w Karwinie 6, blisko Kovony. Tel: 773 759 997. RK-145

DREWNO KOMINKOWE, OPAŁOWE TWARDE, łupane, układane, większa lub mniejsza ilość, transport zapewniony. Cena od 1050 kc/metr sześcienny. Nr kontaktowy: +420 732 685 990. GL-685

ŻALUZYJE Z MONTAŻEM i ich remonty, tel. 604 192 092, 558 742 676. GL-673

KUPIĘ INSTRUMENTY muzyczne jakiegokolwiek. Tel. 608 374 432. GL-625

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770. GL-046

POSZUKUJEMY DOMU lub mieszkania w Trzyńcu, Czeskim Cieszynie lub okolicy. Tel. +48 602 463 515. GL-692

KONCERTY

CIESZYN – Parafia Ewangelicko-Augsburska w Cieszynie zaprasza na trzeci koncert pt. „Artyści z Zaolzia dla ratowania organów Kościoła Jezusowego”, który odbędzie się 25. 10. o godz. 16.00. Wystąpią PZS „Hutnik”, ChZ „Melodia” oraz T. Tomoszek.

▲ zapraszamy 25. 10. o godz. 16.00 na koncert „J-Trio – Dorota Bonecka”

w towarzystwie jesiennych nastrojowych dźwięków oraz aromatycznej kawy do Café Muzeum w Cieszynie przy ul. Regeera 6. Bilety w cenie 15 zł. **TRZYCIEŻ – MK PZKO** i chór „Godulan-Ropica” zapraszają na Koncert Jesienny z okazji 65-lecia powstania chóru dnia 24. 10. o godz. 16.00 w Sali DK w Trzyńcu. W programie występ chóru-jubilata, recytacje dzieci ze szkoły im. J. Kubisza w Gnojniku, gawęda Adriany Szolonej,

DAVID JOPEK
ADVOKAT

**Poszukuj aplikanta
adwokackiego**

jopek@jopek.cz

Perfect Clinic – klinika chirurgii plastycznej Praga

Klinika chirurgii plastycznej

**-PERFECT
CLINIC®**

ZATRUDNI

w swoim zespole osobę na stanowisko

ASYSTENTKA/RECEPCJONISTKA

Wymagania:

- min. wykształcenie średnie
- życzliwość i kultura osobista
- zdolności komunikacyjne i organizacyjne (praktyka w kontaktach z klientem mile widziana)
- znajomość języka polskiego w słowie i piśmie na poziomie bardzo dobrym, znajomość języka niemieckiego/angielskiego w słowie i piśmie na poziomie dobrym
- zainteresowanie problematyką służby zdrowia (praktyka w tym zakresie będzie atutem, ale nie jest konieczna)
- samodzielność, zdecydowanie
- praca z komputerem, orientacja w internecie na poziomie nowoczesnego użytkownika

Oferujemy:

- pracę w stabilnej spółce z możliwością rozwijania kariery
- profesjonalne, dynamiczne środowisko ukierunkowane na pracę w zespole
- pracę w cieszącej się uznaniem firmie, w renomowanym zespole lekarskim
- pracę na pełny etat
- odpowiednie wynagrodzenie

Zakres obowiązków:

- umawianie i przyjmowanie klientów, przygotowywanie dokumentacji lekarskiej
- odpowiedzialność za sprawne funkcjonowanie recepcji
- koordynacja informacji pomiędzy poszczególnymi oddziałami
- koordynacja zabiegów medycznych w czasie – tworzenie planu operacji
- osobista, telefoniczna i e-mailowa komunikacja z klientami, pracownikami oraz pozostałymi podmiotami – w języku czeskim, polskim, niemieckim/angielskim
- przyjmowanie i wprowadzanie gości
- wsparcie w zależności od potrzeb poszczególnych oddziałów

Informacje o stanowisku:

Miejsce pracy: Kartouzská 3274/10, Praha-Smichov

Typ stosunku pracy: Praca na pełny etat

Typ umowy: Umowa o pracę

Wymagane zatrudnienie: średnie

Życiorysy prosimy wysyłać na: renata.randova@perfectclinic.cz

zespół taneczny z Trzanovic, solo fortepian Wanda Miech.

PIELGRZYMKI

CZ. CIESZYN – Parafia pw. NSPJ w Cz. Cieszynie zaprasza 24. 10. (po wernisażu wystawy o pielgrzymowaniu na Jasną Górę o godz. 16.00 w Kongresie Polaków) na mszę św. w kościele NSPJ o godz. 18.30, a po niej na „spotkanie popielgrzymkowe” i agape.

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 21. 10. 2015

	Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, CH Auchan	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,154	0,159	0,154	0,160
EUR	4,230	4,280	4,210	4,310
USD	3,720	3,770	3,700	3,800
	Czeski Cieszyn, dworzec		Trzyniec Albert	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
PLN	6,300	6,500	6,350	6,430
EUR	26,800	27,400	26,871	27,255
USD	23,500	24,200	23,712	24,052

(wik)

KALKULATOR PALIWOWY

Ceny paliw na stacjach z dnia 21. 10. 2015

Bielsko-Biała, CH Auchan

E95 4,18 zł

ON 4,14 zł

LPG 1,74 zł

Cieszyn, Statoil

E95 4,29 zł

ON 4,27 zł

LPG 2,01 zł

Cieszyn, Shell

E95 4,27 zł

ON 4,25 zł

Zebrzydowice, Orlen

E95 4,25 zł

ON 4,23 zł

Czeski Cieszyn, Shell

E95 30,30 kc

ON 29,20 kc (wik)

Lewandowski w gronie faworytów do »Złotej Piłki«

„Złota Piłka” – Święty Graal dla wszystkich ambitnych piłkarzy, którym nie zależy wyłącznie na fryzurze. Do 2009 roku przyznawana jako „Złota Piłka” prestiżowego pisma „France Football”, od 2010 roku jako „Złota Piłka FIFA”. Nigdy w historii nie sięgnął po to trofeum polski piłkarz. Najwyższa pora, by to zmienić.

Najbliżej byli Kazimierz Deyna w 1974 roku i Zbigniew Boniek w 1982 roku. Obaj zajęli w ankiecie trzecie miejsce. W 2015 roku Robert Lewandowski jest bliski co najmniej powtórzenia tamtych chlubnych wyników swoich poprzedników. Lider reprezentacji Polski i Bayernu Monachium znalazł się w gronie 23 nominowanych piłkarzy do nagrody „Złota Piłka FIFA” 2015. Od 2008 roku zdobywali ją wyłącznie dwaj piłkarze – Argentyńczyk Lionel Messi i Portugalczyk Cristiano Ronaldo. Obaj panowie powinni się przygotować na wejście „Lewego”.

Polak w znaczący sposób przyczynił się do mistrzowskiego tytułu Bayernu w Bundeslidze, kilka dni temu poprowadził z kolei biało-czerwonych do awansu na mistrzostwa Europy 2016 we Francji. Z kapitalną ostatnio formą strzelecką trafił m.in. do Księgi Rekordów Guinnessa, na portale społecznościowe, a także ściany dziecięcych pokoi na całym świecie. Bukmacherzy faworyzują w tym roku ponownie gwiazdora Re-

alu Madryt, Portugalczyka Cristiano Ronaldo. Tuż za nim plasują się Brazylijczyk Neymar, Argentyńczyk Lionel Messi (obaj FC Barcelona) i właśnie Robert Lewandowski. Co ciekawe, „Lewego” faworyzują wysoko chociażby rodacy Ronaldo, czyli portugalscy dziennikarze. „Lewandowski zwrócił na siebie uwagę występem we wrześnieym meczu Bundesligi przeciwko VfL Wolfsburg, kiedy to w zaledwie dziewięć minut zdobył pięć bramek. Kapitan reprezentacji Polski był też najsukcesywniejszym snajperem eliminacji do Euro 2016” – czytamy na łamach Polskiej Agencji Prasowej, która cytuje prestiżowe portugalskie pismo „Record”. Lewandowski nie dał się jednak wciągnąć w zabawę portugalskich dziennikarzy. – W tym momencie nie myślę o nagrodach indywidualnych. Jeśli będę miał szansę na to trofeum pod koniec sezonu, to będę się tym zajmował. Teraz jest na to za wcześnie. Dla mnie najważniejszy jest następny mecz. Jako napastnik muszę zachować spokój – powiedział Lewandowski. – Znam tę sytuację z występów w moim poprzednim klubie, Borussia Dortmund. Strzelałem gole w dwunastu meczach Bundesligi z rzędu, a także cztery bramki w pierwszym meczu półfinałowym Ligi Mistrzów przeciwko Realowi Madryt. Czasami trudno jest przejść spokojnie obok

Robert Lewandowski znalazł się w gronie 23 piłkarzy, którzy powalczą o „Złotą Piłkę” FIFA.

tego całego szumu. Ja jednak muszę, żeby dobrze przygotować się do kolejnego meczu – zaznaczył Lewandowski, który we wtorek należał do najlepszych piłkarzy Bayernu Monachium w przegranym przez Bawarczyków szlagierze Ligi Mistrzów na stadionie Arsenalu Londyn (0:2).

W podobnym duchu wypowiadał się w prasie również ubiegłoroczny triumfator, Cristiano Ronaldo.

Portugalczyk też woli się skupić na grze w barwach Realu Madryt i reprezentacji, a prognozy i notowania bukmacherów schować jak na razie głęboko do szuflady. O ile jednak Ronaldo uważany jest za wielkiego indywidualistę, o tyle Lewandowski korzysta na współpracy z całym zespołem. – Taka jest piłka nożna, to sport zespołowy. Wspólnie gramy dobrze i dzięki temu jest mi łatwiej – ocenił „Lewy”. To filozofia daleka od upodobań Ronaldo czy Messiego, którzy sami w pojedynkę potrafią rozstrzygnąć losy meczu. Lewandowski wykorzystuje kolektywny futbol Bayernu, a zwłaszcza grę ofensywnie nastawionego Thomasa Müllera. – Dla mnie to lepiej, że mam obok siebie Thomasa Müllera. We współczesnej piłce nożnej można próbować grać bez napastnika, ale na dłuższą metę jest on potrzebny. W dzisiejszych czasach można wszystko przestudować na wideo i dobrać odpowiednią taktykę. Jednak, żeby wygrać, przeważnie potrzebujesz napastnika. On robi różnicę – skomentował dla PAP swojego partnera z drużyny Lewandowski.

Głosy w plebiscycie należą do kapitanów oraz selekcjonerów reprezentacji zrzeszonych w FIFA, a także przez wybranych dziennikarzy z całego świata. Uroczysta gala z wręczeniem pucharu dla najlepszego piłkarza planety odbędzie się 11 stycznia

2016 roku w Zurychu. Pod uwagę brane są osiągnięcia między 20 listopada 2014 a 20 listopada 2015. W tym przedziale czasowym Robert Lewandowski nie stoi na straconej pozycji. Wręcz przeciwnie

JANUSZ BITTMAR

NOMINACJE DO »ZŁOTEJ PIŁKI«

Sergio Agüero (Manchester City FC), Gareth Bale (Real Madryt CF), Karim Benzema (Real Madryt CF), Cristiano Ronaldo (Real Madryt CF), Kevin De Bruyne (Manchester City FC), Eden Hazard (Chelsea FC), Zlatan Ibrahimović (Paris Saint-Germain FC), Andrés Iniesta (FC Barcelona), Toni Kroos (Real Madryt CF), Robert Lewandowski (Bayern Monachium), Javier Mascherano (FC Barcelona), Leo Messi (FC Barcelona), Thomas Müller (Bayern Monachium), Manuel Neuer (Bayern Monachium), Neymar (FC Barcelona), Paul Pogba (Juventus FC), Ivan Rakitić (FC Barcelona), Arjen Robben (Bayern Monachium), James Rodríguez (Real Madryt CF), Alexis Sánchez (Arsenal FC), Luis Suárez (FC Barcelona), Yaya Touré (Manchester City FC), Arturo Vidal (Bayern Monachium).

Echa piłkarskiego weekendu w IA klasie – grupie B

STONAWA OLBRACHCICE 1:4

Do przerwy: 1:0. Bramki: 42. Šuster – 63., 69., 84. i 86. Lukan. Stonawa: Gaszczyk – Feber, Frait, Hančín, Škuláň – Piecha (69. Skřížovský), Dittrich, Kisel, Macko – Juroszek – Šuster. Olbrachcice: Směták – Kulhánek, Věčorek, Wojtyna, Žyla – Parchanský (58. Jakub Kociolek), Korzeniowski, Široký, Izaiáš – Jan Kociolek (58. Dorozlo), Lukan (89. Chmiel).

Nawet nowy trener Stonawy, Lukáš Hojdysz, nie zrestartował zespołu, który z czarnego konia rozgrywek szybko zamienił się w jednego z pretendentów do spadku. Stonawianie w derbach z Olbrachcicami odpadli kondycyjnie. Hojdysz miał do dyspozycji zaledwie sześć dni, żeby przygotować piłkarzy do meczu z Banikiem. – Zbyt mało, biorąc pod uwagę przygotowanie kondycyjne większości piłkarzy. To nasza największa bolączka – stwierdził rozczarowany Hojdysz, który – gdyby zdrowie mu na to pozwoliło – najchętniej sam zagrałby w drugiej połowie. Od 45. minuty derby wyglądały bowiem jak zabawa w kotka i myszkę. Banik bawił się futbolem, gospodarze tymczasem przeżywali na własnym boisku kolejne z rzędu meczarnie. Katem Stonawy został Jan Lukan, który aż czterokrotnie pokonał Gaszczyka. Świetnie zagrał jednak cały olbrachcicki zespół. – Widać progresję, nasza gra zaczyna się kleić. To dobry prognostyk przed przerwą zimową, bo zamierzamy na półmetku sezonu przezimować w środkowej strefie tabeli – skomentował pokazówkę w derbach szkoleniowiec Banika Olbrachcice, Dušan Kohut.

CZELADNA BYSTRZYCA 3:1

Do przerwy: 1:0. Bramki: 3. Vali-

gūra, 48. Baran, 65. Váňa – 76. Kiszka. Bystrzyca: Galusik – Zoubek, L. Teofil, Samek, Rusz – M. Teofil (46. Mončka), Buryan, D. Kantor, Placzek (85. Kluz) – Klar (70. Čmiel), Kiszka.

Piłkarze Bystrzycy złapali zadyszkę. Po kapitalnym początku sezonu z podopiecznych Radka Šuláka leciutko ulotniło się powietrze. Bystrzycki balonik pękł zaraz w 3. minucie, kiedy to sędzia Žáček podyktował dla gospodarzy kontrowersyjnego karnego, pewnie wykorzystanego przez Valigürę. Czeladna konsekwentnie

grała swoje catenaccio, czekając na kontry do coraz ofensywniejszej... defensywy Bystrzycy. W 65. minucie na tablicy wyników było 3:0, ale kurtyna opadła dopiero po honorowym trafieniu Kiszy. Ostatnich dziesięć minut było zaś stratą czasu tak dla kibiców, jak też personelu pobliskiego bufetu. – Mecz ustawiła szybka bramka z „jedenastki”. Ja twierdzą, że faul naszego piłkarza zrodził się jeszcze przed polem karnym, a więc gospodarze mieli egzekwować rzut wolny. Oczywiście, decyzyjnie podejmuje sędzia, ja mogę się tylko nie

zgodzić z jego werdyktem – podsumował przegrane zawody trener przyjezdnych, Radek Šulák, który w swojej bogatej karierze był świadkiem niejednego „karnego z kapelusza”. Bystrzyczanie przegrali drugie spotkanie w tym sezonie, spadając w tabeli na trzecią pozycję.

DATYNIE DOLNE SEDLISZCZE 3:1

Do przerwy: 2:1. Bramki: 10. Tomašák, 17. Robin Bilas, 55. Neuman – 19. Junga. Datynie Dolne: Vasilko – Dolák (46. Kulhánek), Neuman, Batiha, Pištěk (78. Rohel) – Miczka (86. Vlček) – Kubiena, Robin Bilas, Tomašák, Stebel – Kodenko (46. Baláž).

Hawierzowscy piłkarze rozkręcili się w tym sezonie ślamazarnie, ale w ostatnich kilku kolejkach futbol w wykonaniu ekipy Zdenka Menouška nabral rumieńców Marfuszzy z legendarnej rosyjskiej bajki. W odróżnieniu od „czerwonej latarni” rozgrywek gospodarze dysponują piłkarzami, którzy zakosztowali w przeszłości dużo wyższej klasy piłkarskiej. Petr Tomašák chociażby przypomniał kibicom o swoich nietuzinkowych umiejętnościach, którymi czarował jeszcze w czasach swojej gry w pierwszoligowym Baniku Ostrawa. Piłkarz ten po przewlekłej kontuzji kolana od kilku sezonów rozdaje radość kibicom w Datyniach Dolnych. Wychowanek Banika Olbrachcice w 10. minucie dał też prowadzenie, trafiając przepięknie z rzutu wolnego. Ostatni zespół tabeli sprawiał w Hawierzowie sympatyczne wrażenie. Kontaktowy gol Jungi rozruszał nieco przyjezdnych, którzy wcale nie przypominali zespołu pieśni i tańca z poprzednich fatalnych występów. – Przyznaję, że liczyliśmy na dużo łatwiejszą przeprawę – skomentował zwycięstwo trener gospodarzy, Zdeněk Menoušek. Kibiców uspo-

koił dopiero trzeci gol do siatki Sedliszczan, autorem którego był jeden z najlepszych zawodników na boisku, Vladimír Neuman.

LUTYNIA DOLNA HRABOWA 2:1

Do przerwy: 0:1. Bramki: 55. Klemiš, 82. Pěgřim – 44. Loska. Lutynia Dolna: Šajer – Hrachovec, Mančar, Jantoš, R. Szkuta – Klemiš (58. Wita), V. Szkuta, Tvrđý, Ochodek – Nitka (58. Šrubař) – Pěgřim (83. Fismol).

Hrabowa po latach wróciła do szóstej ligi. Lutynianie tymczasem od kilku sezonów regularnie walczą o uratowanie skóry w IA klasie. Wszystko wskazuje na to, że również w tym sezonie podopiecznym Jiřego Skáli dane będzie zaliczyć klasyczną wiosenną nerwowkę. Pojedynek z Hrabową należał więc do typowych meczów o przysłowiowe sześć punktów. – W dolnej części tabeli każda strata może być groźna, tym bardziej, jeśli chodzi o mecz z rywalem z tej samej półki wyczynowej – skomentował arcyważne zawody trener Lutyni Dolnej, Jiří Skála. Jego zespół wziął się w garść dopiero po zmianie stron. Do przerwy z futbolu gospodarzy bolały oczy, ale po wyrównującej bramce Klemiša z rzutu karnego sytuacja na boisku zmieniła się radykalnie. W okolicach 60. minuty goście kompletnie opadli z sił, czekając na drugi gwóźdź do trumny i gorący prysznic w szatni. Gwoźdź do trumny doczekali się w 82. minucie po świetnej dwójkowej akcji Wity z Pěgřimem, zaś zabieg wellness w lutynińskiej szatni osiem minut później.

Lokaty: 1. Stare Miasto 22, 2. Czeladna 22, 3. Bystrzyca 22,... 7. Datynie Dolne 16, 9. Olbrachcice 14, 12. Lutynia Dolna 9, 13. Stonawa 7 pkt.

(jb)

Banik Olbrachcice rozbił w derbach Stonawę 4:1.

FOT. MAREK SANTARIUS